

**Public Private Partnership for the strategic implementation of information
system for national administration : Case study of e-Government
development of Thailand**

Tanavich Chindapradist*

Abstract

This qualitative research is aimed at developing the strategic implementation of information system for national administration in multi dimension. The study stems from the Public Administration conceptual framework with regards to Public Policy and Organization Theory blending with the concept of Distribution of Administrative Power to Local Administrators. The research also includes the reviews of related articles and the comparison of implementation strategies from well recognized countries in terms of e-Government development. The preliminary results are then analyzed in accordance with Thailand's Information Technology Policy 2002-2006 and the Information and Communication Technology Master Plan 2002-2006 in order to create the implementation guidelines, namely Public Private Partnership, Quick Win, and Shared Vision to Shared Success. By using these guidelines, the critical apparatus of the strategic implementation are well defined. The researcher has integrated all critical components of the study together to formulate the practical strategic implementation with regard to real readiness, obstacles and system prototype trial in the field along with the selective change initiatives conducted at the top management level. The final research result on the Strategic Implementation of Information System for National Administration in Multi Dimension is formulated to fulfill an objective to take the country toward the knowledge-based economy and society.

Keywords: e- Government/Public Sector/Private Sector

พันธมิตรความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership)

เพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของประเทศ : กรณีศึกษาการพัฒนาแบบ e-Government ของประเทศไทย

ธนาวิษฐ์ จินดาประดิษฐ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประเทศในหลายมิติ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ดำเนินการวิจัยโดยนำเอาแนวคิดทฤษฎีทางด้านการบริหารจัดการภาครัฐประศาสนศาสตร์เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะและทฤษฎีองค์การมาหลอมรวมกับแนวคิดการกระจายอำนาจการบริหารสู่ท้องถิ่น ผสมกับการทบทวนบทความทางวิชาการและบทความที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐ และวิเคราะห์เปรียบเทียบกับยุทธศาสตร์ของประเทศที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำในการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐ (e-Government) แล้วจึงนำผลวิจัยเบื้องต้นมาวิเคราะห์ร่วมกับกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘ และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘ จนได้เป็นแนวทางที่สำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์ คือ การสร้างความร่วมมืออย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public Private Partnership) การสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Quick Win) และการเน้นความร่วมมือร่วมใจในความสำเร็จอย่างมีเอกภาพ (Shared Vision to Shared Success) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวทางดังกล่าวมากำหนดองค์ประกอบที่สำคัญของยุทธศาสตร์ และได้นำองค์ประกอบสำคัญดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นยุทธศาสตร์ด้วยกรรมวิธีคิดแบบบูรณาการทุกองค์ประกอบเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติ ซึ่งเทียบเคียงจากข้อเท็จจริงที่รวบรวมได้จากการลงสำรวจศักยภาพความพร้อม ปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนการทดลองพัฒนาระบบสารสนเทศต้นแบบเพื่อนำไปใช้งานในพื้นที่จริง รวมถึงมีการดำเนินการในเชิงยุทธวิธีเพื่อก่อให้เกิดกระแสการเปลี่ยนแปลงในระดับบริหารของประเทศจนได้ออกมาเป็นยุทธศาสตร์การนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารประเทศในหลายมิติที่จะช่วยให้บรรลุตามเป้าหมายของการแปลงนโยบายไปสู่การนำประเทศมุ่งไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ต่อไป

คำสำคัญ: e- Government/ภาครัฐ/ภาคเอกชน

บทนำ

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ซึ่งเป็นแผนที่พัฒนาขึ้นภายใต้การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกันของประเทศในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า โดยนำความคิดจากทุกฝ่ายสังเคราะห์เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบให้เกิดเป็น “วิสัยทัศน์ร่วม” โดยยึดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ เป็นแผนยุทธศาสตร์ในระยะกลางครอบคลุมการพัฒนาประเทศในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘ ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ในทุกมิติอย่างองค์รวม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุล ทั้งทางด้านตัวคน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๔๕ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) การบริหารประเทศให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองอย่างมั่นคงและถาวรนั้นจะต้องมีการพัฒนาในหลายด้านพร้อมกันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในนานาประเทศได้มุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based economy/society, KBE/KBS) ทำให้การบริหารจัดการประเทศจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศ ความรู้ที่กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ เพื่อผู้บริหารประเทศสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องแม่นยำ

จากแรงผลักดันดังกล่าวข้างต้นทำให้ความต้องการสารสนเทศสูงขึ้นอย่างมากอันเป็นผลทำให้รัฐบาลเร่งผลักดันการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐอย่างเร่งด่วนตามมติคณะรัฐมนตรีที่ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ ๒๕๔๔-๒๕๕๓ ที่คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ ซึ่งจากมติดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยที่กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศต่อไปได้

นโยบายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาประเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานของการสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เพื่อให้เศรษฐกิจมีความเข้มแข็งที่ยั่งยืนสามารถแข่งขันได้ในเวทีสากล ในขณะเดียวกันเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเหลื่อมล้ำน้อยที่สุด โดยมีความมุ่งหวังว่าเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นช่วยลดความเหลื่อมล้ำในด้านต่างๆ ลงให้มากที่สุด ภายใต้กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เริ่มพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นมาอย่างกว้างขวาง ทุกส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคได้เร่งดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นมาอย่างเร่งด่วนเพื่อรองรับนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาด้านเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอ การพัฒนาระบบงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ซึ่งขับเคลื่อนพร้อมกันทุกส่วนทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

เห็นได้ชัดว่าในเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ (พาณิชย์และอุตสาหกรรม) ด้านการศึกษา และด้านสังคม ดังที่ ทวีศักดิ์ กออนันตกูล (๒๕๔๗) ได้นำเสนอไว้ว่า การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศจะต้องมีการพัฒนาในขั้นต้นเพื่อเป็นพื้นฐานให้เกิดพลังขับเคลื่อนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศด้านอื่นๆ ต่อไป และดังที่อดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร เคยกล่าวเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารประเทศว่าควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและพัฒนาฐานข้อมูลของส่วนราชการต่างๆทุกระดับให้เชื่อมโยงกัน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อันเป็นการตอกย้ำว่าการบริหารประเทศในหลายมิติอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีระบบสารสนเทศเข้ามาใช้งานในทุกส่วนทุกระดับ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ เนื่องจากการบริหารประเทศในปัจจุบันได้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการลงไปอยู่ในระดับท้องถิ่น ตลอดจนมีการถ่ายโอนภารกิจของราชการส่วนกลางไปให้ยังท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล ดังที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ว่า "รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึงพิงตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ" (สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์, ชีระพล อรุณะกสิกร, ปฏินันท์ สันติเมทนีดล, สถาพร ลิ้มมณี, ไพฑูรย์ นาคฉำ, สุริยกานต์ ชัยเนตร, นิมิต เรืองดี, ๒๕๕๐)

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาพัฒนาการของท้องถิ่นเป็นไปอย่างรวดเร็วเนื่องจากเครือข่ายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดและกิจกรรมที่ดำเนินการก่อมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน ทำให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องมาโดยตลอด ปัจจุบันองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการเรียนรู้และการติดต่อสื่อสารเป็นอย่างมาก จึงมีการเพิ่มวาระในการพัฒนาท้องถิ่นต่างๆในเรื่องของระบบสารสนเทศและการสื่อสารอย่างเต็มที่ แต่ในความเป็นจริงการขยายตัวทางด้านระบบเครือข่ายสารสนเทศและการสื่อสารนี้ยังมีความล่าช้าและซับซ้อนอยู่พอสมควรเนื่องจาก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในระดับเดียวกันนั้นถึงแม้ว่าจะมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย มีศักดิ์และสิทธิ์เท่าเทียมกันตามกฎหมายแต่ในความเป็นจริงก็มีสถานภาพต่างกันไม่ว่าจะเป็นด้านขนาดของท้องถิ่นที่บริหารจัดการ งบประมาณในการบริหารจัดการ ตลอดจนความสนใจ ความต้องการ ความพร้อมและทรัพยากรในท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ดังนั้นการพัฒนาระบบสารสนเทศในแต่ละท้องถิ่นก็อาจจะมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่บ้างไม่มากนักน้อย ซึ่งความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ ประกอบด้วย ความเหลื่อมล้ำทางโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure divide) ความเหลื่อมล้ำทางทักษะ (Literacy divide) ความเหลื่อมล้ำทางการจัดการ (Management divide) และความเหลื่อมล้ำทางวัฒนธรรม (Cultural divide) ดังนั้นการบริหารจัดการประเทศในระดับบนที่ส่วนกลางก็จะตั้งอยู่บนความท้าทาย

ในเรื่องของการใช้ระบบสารสนเทศในขณะที่ยังมีความเหลื่อมล้ำเหล่านี้อยู่ (กษิธิธร ภูภราดัย, สิรินทร ไชยศักดิ์, ๒๕๕๗) ดังนั้นการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนท้องถิ่นจึงยังไม่ได้มีการบูรณาการกันอย่างสมบูรณ์

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาระบบสารสนเทศและสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ และการให้บริการประชาชนนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จริงนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน อย่างไรก็ตามรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในการพัฒนาระบบสารสนเทศ e-Government เพื่อการบริหารประเทศและบริการประชาชนนี้ก็ยังไม่มีความชัดเจนดังนั้นจึง จำเป็นต้องหารูปแบบที่เหมาะสมเพื่อจะเป็นต้นแบบในการพัฒนาความร่วมมือในรูปแบบของ Public Private Partnership ที่เน้นการประสานงานและการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเอง และระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับภาคเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบของความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาระบบสารสนเทศ e-Government นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยใช้กรอบความคิดทฤษฎีในเรื่อง ทฤษฎีองค์การและทฤษฎีเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในส่วนของ การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ เป็นกรอบในการวิจัย ด้วยวิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Survey) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ e-Government โดยเนื้อหาของเอกสารที่ศึกษาจะประกอบด้วย

1. ศึกษารัฐธรรมนูญเพื่อให้ทราบถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของประชาชน ตลอดจน แนวความคิดในการพัฒนาประเทศ
2. ศึกษาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ทราบถึงผลการพัฒนาประเทศตาม แผนพัฒนาฯ ที่ผ่านมารวมถึงทราบถึงวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ
3. ศึกษากรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ทราบถึงเรื่องที่รัฐบาลต้องการดำเนินการ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ศึกษาทิศทางและแนวคิดของการพัฒนา e-Government เพื่อให้ทราบถึงเรื่องที่รัฐบาลต้องการ ทำให้เกิดเป็นการบริหารประเทศด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

รวมถึงการศึกษาจากเอกสารเพิ่มเติมจากต่างประเทศที่มีการพัฒนาระบบสารสนเทศ e-Government เพื่อการบริหารประเทศ เพื่อศึกษาถึงสภาวะแวดล้อมที่แตกต่าง รวมถึงบางประเทศที่ได้ ดำเนินการไปก่อนหน้านี้ ในขั้นตอนถัดมาเป็นการสำรวจความคิดเห็นและสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการอภิปรายแบบกลุ่ม (Focus Group Interview) กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและ ส่วนท้องถิ่น ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย ปฏิบัติงาน และตรวจสอบ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง ลักษณะที่ต้องทำงานสนับสนุนการทำงานหลักในระบบสารสนเทศเชิงบูรณาการ การวิเคราะห์ข้อมูล

ที่ได้มาจากการประชุมระดมความคิดเห็นนั้นโดยส่วนใหญ่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารแผ่นดินในหลายมิติเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการประชุมได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้น และผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประเทศในหลายมิติให้แก่ผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม โดยเนื้อหาที่รวบรวมจะประกอบไปด้วยข้อเสนอแนะ คำแนะนำ ตลอดจนคำถาม และข้อโต้แย้งทางความคิด ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเปรียบเทียบกับผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบดูว่าความคิดเห็นต่าง ๆ นั้นมีความสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร โดยมีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการอภิปรายกลุ่มเพื่อรวบรวมความคิดเห็นทั้งสิ้น 22 ครั้ง ซึ่งเป็นการระดมความคิดเห็นในลักษณะของการประชุมระดมความคิดเห็น

ภายหลังจากที่ได้เก็บข้อมูล จัดหมวดหมู่ และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงนำไปสู่การเรียบเรียงข้อมูลที่ได้ทั้งหมดให้มาอยู่ในประเด็นที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความง่ายต่อการวิเคราะห์มากที่สุด ทั้งนี้การเรียบเรียงข้อมูลจะนำไปสู่การสังเคราะห์ยุทธศาสตร์การใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประเทศในหลายมิติ โดยการสังเคราะห์ให้ได้ตัวแบบตัวอย่างที่เหมาะสมโดยประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เก็บมาได้ผนวกรวมกับหลักทฤษฎี และแนวความคิดด้านการจัดการภาครัฐทั้งในส่วนของทฤษฎีองค์การ ทฤษฎีนโยบายสาธารณะและทฤษฎีการบริหารจัดการ

ภายหลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นตัวแทนของยุทธศาสตร์การใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประเทศในหลายมิติแล้วก็ดำเนินการอภิปรายผลการวิเคราะห์ โดยการอภิปรายนี้อาจจะมีการยกตัวอย่างจริงจากโครงการนำร่องที่ดำเนินการอยู่จริงประกอบ เพื่อให้เห็นถึงแนวทางการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัย

ผลการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกและการอภิปรายกลุ่ม พบว่าประเด็นสำคัญในการพัฒนาระบบ e-Government นั้นสามารถจัดหมวดหมู่ได้ดังต่อไปนี้

1. นโยบายการพัฒนาระบบ e-Government

นโยบายการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินนั้นค่อนข้างเด่นชัดในช่วงของรัฐบาลนายกทักษิณตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติขึ้นเพื่อพิจารณากรอบนโยบายการพัฒนาระบบสารสนเทศของประเทศขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ จะเห็นได้ว่ารัฐบาลที่ผ่านมาได้มีกรอบนโยบายในการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยในที่สุดได้มีการจัดทำกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๓ ขึ้นโดยศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ในฐานะเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (กทสช.) โดยรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายฉบับนี้ ดังจะเห็นได้จากการที่คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติชุดนี้มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเอง และคณะกรรมการฯ ก็ได้เห็นชอบกับนโยบายฉบับนี้ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีลงนามเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามลำดับ

ภายใต้กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศนี้ทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เริ่มพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นมาอย่างกว้างขวาง ทุกส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคได้เร่งดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นมาอย่างเร่งด่วนเพื่อรองรับนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาด้านเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอ การพัฒนาระบบงานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ซึ่งขับเคลื่อนพร้อมกันทุกส่วนด้วยความหวังว่าจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น

2. ความพร้อมในการนำระบบสารสนเทศมาใช้งาน

ประเทศไทยยังขาดความพร้อมในการพัฒนาระบบสารสนเทศอยู่ในทุกมิติแม้ว่าจะมีการผลักดันจากภาครัฐอย่างต่อเนื่อง โดยมีข้อพึงพิจารณาตามมิติต่างๆ ในกรอบของการพัฒนาระบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารภายในประเทศและกับต่างประเทศนั้น ยังไม่ได้มีระบบเครือข่ายสื่อสารที่เชื่อมโยงไปยังหน่วยงานทุกหน่วยงานของภาครัฐที่จะสามารถรองรับภารกิจงานในระดับปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ในระดับรายการลงทุนที่ไม่แพงนัก ทั้งนี้การเชื่อมโยงนี้จะต้องเชื่อมโยงระหว่างหน่วยราชการส่วนกลางกับส่วนราชการในระดับภูมิภาค จังหวัด และระดับท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ในส่วนของการเชื่อมโยงไปหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศนั้นถือว่าพอใช้ได้เนื่องจากหน่วยงานในต่างประเทศยังมีจำนวนไม่มากนัก และการเชื่อมต่อไปยังต่างประเทศนั้นก็สามารถดำเนินการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีหน่วยงานอย่างเช่น บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ดูแลอยู่เป็นอย่างดี

2.2 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรงในขณะนี้ส่งผลให้เกิดความต้องการบริการจากภาครัฐสูงมาก และเป็นปัจจัยช่วยผลักดันให้เกิดพัฒนาการที่จะต้องรองรับการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมยุคสารสนเทศมากขึ้น สภาพแวดล้อมทางธุรกิจนี้ถือว่าเป็นปัจจัยบวกต่อการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการภาครัฐ

2.3 การปรับตัวของผู้บริโภคและธุรกิจมีทิศทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริโภคและนักธุรกิจรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพสูงในการใช้งานระบบสารสนเทศ แต่อย่างไรก็ดี การเข้าถึงบริการของภาครัฐสำหรับทั้งผู้บริโภคและนักธุรกิจนั้นยังอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากความไม่สะดวกในการใช้งานระบบและความไม่พร้อมของระบบการให้บริการของภาครัฐที่อาจจะยังไม่สามารถให้บริการได้อย่างเบ็ดเสร็จครบถ้วนในทุกกระบวนการ

2.4 สำหรับสภาพแวดล้อมทางด้านนโยบายและกฎหมายนั้น ค่อนข้างจะเด่นชัดว่ารัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการนำระบบสารสนเทศมาใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามก็ดีปัญหาของประเทศไทยในขณะนี้ (ภายหลังการทำรัฐประหารยึดอำนาจในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ที่ผ่านมา) คือการปรับเปลี่ยนนโยบายของรัฐบาลที่ผ่านมามาก่อนข้างมาก อันเป็นผลทำให้การดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเดิมหยุดชะงัก และที่สำคัญรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ในขณะนี้จะต้องได้รับการเลือกตั้งใหม่ อีกครั้งหนึ่งภายในระยะเวลาประมาณปีเศษ (ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๐) จึงเป็นที่กังวลว่าการผลักดันหรือดำเนินการตามกรอบนโยบายที่ได้ปรับเปลี่ยนในช่วงเวลานี้จะต้องหยุดชะงักอีกครั้งหนึ่งเมื่อมีรัฐบาลใหม่ขึ้นมาแล้วในปีกว่าข้างหน้า ซึ่งจะไม่เป็นผลดีกับประเทศ

2.5 สภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรมถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประเทศเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสังคมไทยและวัฒนธรรมไทยนั้นมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดระหว่างสังคมเมืองและสังคมท้องถิ่น ความแตกต่างดังกล่าวคือ ในสังคมเมืองผู้คนสามารถเข้าถึงระบบการสื่อสารโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็มที่เพื่อมาตอบสนองการแข่งขันกันในการดำรงชีวิตในเมืองใหญ่ๆ แต่ผู้คนในท้องถิ่นหรือชนบทเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่จะให้ความสนใจหรือมีโอกาสเข้าถึงระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารประเทศ และที่สำคัญวัฒนธรรมของคนไทยยังเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่เป็นส่วนใหญ่ กว่าร้อยละ ๗๐ ของประชากรยังเป็นเกษตรกรที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นและมีวัฒนธรรมที่ยึดติดอยู่กับการดำรงชีวิตในรูปแบบเดิมอยู่ ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอาจจะเป็นปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาระบบสารสนเทศของภาครัฐไม่ได้รับการตอบรับเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อจิตใจลงทุนในระบบสารสนเทศของภาครัฐได้ เนื่องจากอาจจะไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ณ เวลานี้

2.6 สำหรับการสนับสนุนการบริการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆในประเทศไทยถือว่ามีความก้าวหน้าค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนของวิสาหกิจเอกชนในประเทศไทยที่เร่งสร้างความร่วมมือกับพันธมิตรในต่างประเทศให้มีการพัฒนาบริการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการสนับสนุนในที่นี้อาจหมายถึงการถ่ายทอดความรู้ และการร่วมมือกันพัฒนาธุรกิจให้เกิดความมั่นคงยิ่งขึ้นด้วย สำหรับปัจจัยในด้านนี้ค่อนข้างจะเป็นแรงผลักดันเชิงบวกต่อการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย เนื่องจากผลลัพธ์ของการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ในหลากหลายด้านจะทำให้คนไทยเริ่มเกิดความคุ้นเคยมากขึ้น และเกิดความสนใจในพัฒนาด้านนี้ขึ้นเองโดยไม่ต้องอาศัยการผลักดันจากภาครัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการพัฒนาระบบสารสนเทศ e-Government ให้เกิดเป็นรูปธรรมนั้น จะต้องมีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในลักษณะพันธมิตรการพัฒนาในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

1. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐด้านนโยบาย

จุดเริ่มต้นของการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารราชการในหลายมิตินั้น เริ่มจากการนำเสนอกรอบความคิดของการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเองเพื่อแปลงนโยบายสารสนเทศแห่งชาติ มาเป็นยุทธศาสตร์ร่วมระหว่างภาครัฐด้วยกันเองในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารราชการและการบริการให้แก่ประชาชน นโยบายที่รัฐบาลประกาศในเรื่องของการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐนั้นคือการกำหนดว่าประเทศไทยจะมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเรื่องใดบ้าง และทำไปเพื่ออะไร ซึ่งทุกกระทรวงจะต้องนำมากำหนดเป็นกลยุทธ์ร่วมกันระหว่างกระทรวง เพื่อให้เกิดเอกภาพในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน แผนกลยุทธ์ที่ได้นี้จะเป็นตัวกำหนดว่าจะทำอะไรจึงจะทำให้เกิดเป็นผลสำเร็จร่วมกันระหว่างกระทรวงต่างๆ ดังนั้นผู้บริหารด้านระบบสารสนเทศ (Chief Information Officer : CIO) ของกระทรวงต่างๆ จะต้องวางแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาระบบสารสนเทศ ภาครัฐร่วมกัน

นอกจากกระทรวงต่างๆจะได้จัดทำแผนกลยุทธ์ร่วมกันจนเห็นภาพของการประสานกลยุทธ์ทั้งประเทศแล้ว ยังจะต้องจัดทำเป็นคำรับรองหรือหนังสือสัญญาความร่วมมือระหว่างกันว่าจะดำเนินการควบคู่กันไปตามที่วางไว้ โดยคำรับรองระหว่างกระทรวงนี้จะเป็นตัวกำหนดให้แต่ละกระทรวงต้องจัดสรรทรัพยากรเพื่อใช้ในการดำเนินการให้เหมาะสมกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเมื่อทุกกระทรวงยึดคำรับรองตามที่ตกลงแล้วแต่ละกระทรวงยังต้องมีการทำคำรับรองร่วมกันกับรัฐบาลด้วย เพื่อให้รัฐบาลสามารถมั่นใจได้ว่าทุกกระทรวงจะร่วมมือกันดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้รัฐบาลสามารถติดตามการดำเนินการของกระทรวงตามคำรับรองที่ให้ไว้กับรัฐบาลได้ด้วย

ที่สำคัญควรจะต้องตั้งองค์กรมหาชนเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐ เรียกว่า “องค์กรพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐ” สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นหน่วยงานกลางและมีหน้าที่กำกับดูแลการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม โดยองค์กรพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐนี้จะยึดคำรับรองที่ทุกกระทรวงให้ไว้แก่รัฐบาลเป็นหลักในการติดตามผลการดำเนินการ ตลอดจนองค์กรฯ จะมีหน้าที่ประเมินผลการทำงานของทุกกระทรวง และนำเสนอแนวทางการป้องกัน แก้ไข ปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อให้การพัฒนาไปเป็นอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานนี้ควรจะทำงานร่วมกับคณะอนุกรรมการ e-Government สังกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เพื่อให้การพัฒนาในระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารราชการในหลายมิติสอดคล้องกับการพัฒนาระบบราชการ และในขณะเดียวกัน ก.พ.ร. ก็สามารถสนับสนุนในเรื่องของการปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ได้อย่างคล่องตัวยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะทำให้เกิดการประสานนโยบายกันระหว่างหน่วยงานราชการทุกระดับ และทุกภาคส่วน อันเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกที่จะทำให้การพัฒนาระบบสารสนเทศ e-Government เพื่อการบริหารราชการแผ่นดินในหลายมิติดำเนินไปอย่างเป็นเอกภาพ ซึ่งในการนำระบบสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารราชการหนึ่งจังหวัดนั้น จึงต้องมีการสร้างร่วมมือระหว่างส่วนราชการตั้งแต่ ระดับกระทรวง โดยทุกกระทรวงจะต้องลงนามความร่วมมือในการกำหนดนโยบายร่วมกันเพื่อให้บริการ ราชการในระดับจังหวัดได้ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารราชการในระดับจังหวัดในปัจจุบันนี้อาศัยโครงสร้าง การบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นอย่างมากในฐานะ CEO ของจังหวัด และยังมี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอีกที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นนอกจากจะมีการ เชื่อมโยงนโยบายระหว่างกระทรวงมาที่ผู้ว่าราชการแล้ว ยังจำเป็นต้องมีการสร้างร่วมมือในระดับ นโยบายลงมาที่ อบจ. ด้วย เพราะฉะนั้นจึงเป็นไปได้ว่ากระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ที่กำกับดูแลทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดและนายก อบจ. จึงเป็นกระทรวงที่จะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดให้ มี CIO ในระดับจังหวัดด้วย เพื่อให้เกิดการรับรองระดับจังหวัดกับระดับกระทรวงครอบคลุมทั้งในส่วน ของผู้ว่าและนายก อบจ. อันจะทำให้การพัฒนาระบบสารสนเทศในระดับจังหวัดจะได้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง และเนื่องจากการบริหารจังหวัดนั้นมีหลายมิติ ดังนั้น องค์การพัฒนาระบบ สารสนเทศภาครัฐจึงจำเป็นต้องประสานงานให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงอื่นๆ มีการประสาน นโยบายด้านสารสนเทศร่วมกันเพื่อให้มีความเป็นเอกภาพ และให้ทุกกระทรวงมีคำรับรองในการ บูรณาการระบบสารสนเทศของแต่ละกระทรวงเพื่อรองรับการบริหารจัดการของผู้ว่าราชการจังหวัดและ นายก อบจ. และในการเชื่อมโยงสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารประเทศในส่วนกลางก็ให้ กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ประสานงานกับองค์การพัฒนาระบบสารสนเทศซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี

2. การสร้างร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนด้านการปฏิบัติงาน

นอกเหนือจากการสร้างร่วมมือระหว่างภาครัฐด้วยกันในด้านนโยบายจนเกิดเป็น แผนกลยุทธ์/แผนการพัฒนาระบบสารสนเทศแล้ว ยังจำเป็นต้องสร้างร่วมมือระหว่างภาครัฐกับ ภาคเอกชนด้านการปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมด้วย เพื่อให้การพัฒนาระบบในหลากหลายมิติสามารถ ประสบผลสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว โดยมีรายละเอียดการสร้างร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ดังต่อไปนี้

รัฐบาลสามารถให้องค์การพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐเป็นตัวแทนในการสร้างร่วมมือ กับภาคเอกชนได้โดยการเชิญชวนให้บริษัทเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่มีความรู้ความชำนาญ ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเข้ามาทำความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการ บริหารประเทศในหลายมิติ โดยภาครัฐควรจะมีนโยบายการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐให้แก่ เอกชนรับทราบถึงนโยบายที่รัฐบาลต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศแล้วยังสามารถออกเป็นหนังสือ เชิญชวนให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมกันพัฒนา

ภาคเอกชนเองก็สามารถแสดงความสามารถในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้แก่ภาครัฐได้โดยผ่านหน่วยงานเช่น องค์การพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐที่กล่าวถึงข้างต้น โดยการเข้ามามีส่วนร่วมนั้นอาจจะทำเป็นข้อเสนอให้แก่องค์กรได้พิจารณา และเมื่อได้มีการพิจารณาหน่วยงานภาคเอกชนอย่างรอบคอบและเป็นธรรมแล้วก็ควรทำข้อตกลงความร่วมมือให้เรียบร้อย เพื่อให้ภาคเอกชนสามารถเข้าร่วมดำเนินการได้อย่างเต็มที่ งานที่ภาคเอกชนสามารถดำเนินการแทนภาครัฐนั้นมีอยู่หลายส่วน อาทิ การเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการของส่วนราชการต่างๆ ตลอดจนความต้องการรับบริการของประชาชน หรืออาจจะเป็นงานศึกษาประเมินความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงของส่วนราชการ (Organization Change Readiness Assessment) หรือการศึกษาประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น (Organization Impact Assessment) ก็ได้ ซึ่งงานทั้งสองส่วนนี้ก็ต้องใช้ความชำนาญ และวิธีการที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่หน่วยงานภาครัฐในการปรับตัวเพื่อรองรับรูปแบบการทำงานด้วยระบบสารสนเทศในอนาคต นอกจากนั้นยังมีงานในส่วนของการกำหนดมาตรฐานต่างๆ ที่โดยส่วนใหญ่หน่วยงานภาคเอกชนจะมีความพร้อมมากกว่าเช่น การกำหนดมาตรฐานของข้อมูล รูปแบบของข้อมูลที่ใช้ ตลอดจนการกำหนดมาตรฐานด้านระบบการสื่อสาร และมาตรฐานด้านความปลอดภัยของข้อมูล เป็นต้น ทั้งนี้งานทั้งหมดที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างบางส่วนของภาคเอกชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกับภาครัฐด้วย และภาครัฐก็ควรให้ภาคเอกชนเข้าร่วมเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้การพัฒนาระบบสารสนเทศดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีมาตรฐาน

เช่นเดียวกับการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนนั้นจำเป็นต้องให้ภาคเอกชนดำเนินการตามคำรับรองที่ได้ให้ไว้กับภาครัฐ โดยการกำกับดูแลนั้นควรจะเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่ภาคเอกชนนั้นดำเนินงานให้ แต่ให้มีการสรุปผลการดำเนินงานส่งไปยังองค์การพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถติดตามความคืบหน้าในภาพรวมของประเทศได้

ตัวอย่างการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในจังหวัดต้นแบบนั้นสามารถเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมได้ด้วยการจัดตั้งเป็น “คณะกรรมการร่วมดำเนินการระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในระดับจังหวัด” ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐในจังหวัด ตัวแทนจากภาคเอกชนในจังหวัด และตัวแทนจากภาคประชาชนหรือหน่วยงานที่เป็นกลางในจังหวัด เช่น สถาบันการศึกษา เป็นต้น แล้วคณะกรรมการร่วมนี้ก็จะมีหน้าที่คัดเลือกเอกชนที่มีความรู้ความชำนาญและมีความพร้อมในด้านเครื่องมืออุปกรณ์มามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศให้แก่ภาครัฐ ทั้งนี้การทำงานในลักษณะคณะกรรมการร่วมในระดับจังหวัดนี้จะช่วยให้เกิดการกระจายอำนาจหน้าที่การสร้างความร่วมมือลงมาถึงระดับจังหวัด โดยยังสามารถได้รับการสนับสนุนจากองค์การพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐได้ ซึ่งคณะกรรมการร่วมนี้จะเป็นผู้กำหนดขอบเขตงานให้แก่เอกชนที่จะได้รับงาน ซึ่งในการที่มีคณะกรรมการร่วมนี้จะทำให้นโยบายการพัฒนาระบบสารสนเทศของจังหวัดจะสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐของประเทศ โดยหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการพัฒนาแยกส่วนกัน

โดยหน่วยงานที่สังกัดต่างกระทรวงกัน ซึ่งเป็นปัญหาในการบูรณาการข้อมูลอยู่เสมอ เพราะฉะนั้นทุกส่วนราชการในจังหวัดที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศของตนเองจะต้องคอยตรวจสอบกับทางคณะกรรมการร่วมอยู่เสมอว่าการพัฒนาและการใช้งานระบบสารสนเทศของตนนั้นยังอยู่ในขอบเขตของการพัฒนาของจังหวัดหรือไม่ เพราะหากไม่ตรงตามแนวนโยบาย ของจังหวัดแล้วแสดงว่าอาจจะไม่ตรงตามแนวนโยบายระดับประเทศด้วย คณะกรรมการร่วมระดับจังหวัดนี้จำเป็นต้องประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยอย่างใกล้ชิดเพื่อคอยรายงานสถานะความคืบหน้า และปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ประสานงานต่อในระดับกระทรวงด้วยกันต่อไป รวมทั้งเชื่อมโยงไปยังองค์กรพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐอีกลำดับหนึ่ง

3. การสร้างความร่วมมือเพื่อการพัฒนาบุคลากร

สำหรับการพัฒนาบุคลากรนั้นควรจะให้ป็นหน้าที่หลักของสถาบันการศึกษาที่อยู่ในแต่ละพื้นที่เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ในส่วนนี้จะกล่าวถึงสาขาที่ต้องมีการพัฒนาบุคลากรขึ้นมาเพื่อรองรับการทำงานกับระบบสารสนเทศที่ครอบคลุมหน่วยงานทุกภาคส่วน ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรจึงควรจัดสรรให้เหมาะสมกับศักยภาพของสถาบันการศึกษา ซึ่งหน่วยงานนี้เองที่สำคัญๆในการใช้งานระบบสารสนเทศแล้ว จะสามารถบ่งชี้เนื้อหาการพัฒนาบุคลากรออกได้เป็น ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการประมวลผลและนำเสนอข้อมูล ด้านการใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในส่วนกลาง ระดับกระทรวงและกรม ด้านการใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ด้านการพัฒนาโปรแกรม และด้านการบำรุงรักษาระบบ ทั้งนี้การพัฒนาบุคลากรนั้นจะต้องแยกส่วนว่าส่วนใดควรจะพัฒนาในระดับท้องถิ่น ส่วนใดควรจะพัฒนาในระดับบริหารที่หน่วยงานส่วนกลาง ดังนั้นจึงจะขอแยกงานหลักๆออกตามความสำคัญของการใช้งานระบบดังต่อไปนี้

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บและนำข้อมูลเข้าสู่ระบบนั้น ควรจะเป็นงานของบุคลากรที่อยู่ที่แหล่งข้อมูลโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่ของ อบต. อบจ. ส่วนราชการในระดับอำเภอ เป็นต้น และเจ้าหน้าที่ด้านการจัดเก็บและนำเข้าข้อมูลนั้นโดยลักษณะงานนั้นไม่ต้องอาศัยคุณสมบัติที่สูงมากนัก ดังนั้นแต่ต้องมีปริมาณมาก ดังนั้นหน่วยงานที่จะทำหน้าที่จัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับนี้ก็ควรจะเป็นสถาบันการศึกษาที่มีเครือข่ายกว้างขวางมีทรัพยากรเพียงพอและเหมาะสมกับการอบรมในปริมาณมาก และเนื่องจากลักษณะงานอาจจะไม่มีความสูงใจในระยะยาวดังนั้นหน่วยงานควรมีสักยภาพในการจัดหาบุคลากรเพื่อป้อนเข้าสู่กระบวนการได้อีกด้วย ดังนั้นจึงเห็นว่าสถาบันการศึกษาที่มีความใกล้ชิดกับท้องถิ่นและชุมชนอย่างมหาวิทยาลัยราชภัฏหรือมหาวิทยาลัยราชภัฏมณฑล มีความเหมาะสมที่จะเป็นหน่วยงานที่ดูแลด้านการฝึกอบรมบุคลากรในด้านนี้

สำหรับด้านการประมวลผลและการนำเสนอ นั้นเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้นำเข้าข้อมูลเข้าสู่ระบบสารสนเทศเรียบร้อยแล้ว โดยการประมวลผลนั้นจำเป็นต้องอาศัยความรู้และความชำนาญ เพื่อให้ได้ผลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีในขั้นตอนของการประมวลผลและนำเสนอจำเป็นต้องพึ่งพาเครื่องคอมพิวเตอร์ในการทำงานเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นปริมาณบุคลากรในระดับนี้จึง

อาจจะไม่ต้องมีจำนวนมากนัก และส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับจังหวัดหรือภูมิภาค ดังนั้น จึงสมควรให้สถาบันการศึกษาระดับจังหวัดหรือระดับภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรในส่วนนี้เป็นหลัก

ในส่วนของผู้ใช้งานระบบสารสนเทศที่ส่วนกลางระดับกระทรวงและกรม นั้น จะเห็นได้ชัดว่าจำนวนผู้ใช้งานจะมีจำนวนไม่มากและโดยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการนำสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจในการบริหารจัดการ ซึ่งหากดูจากจำนวนกระทรวงและกรมในปัจจุบันแล้ว งานในส่วนนี้สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพฯสามารถที่จะพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพเพียงพอ โดยอาจจะต้องแบ่งตามกลุ่มภาระงานของแต่ละกระทรวงให้แก่สถาบันการศึกษาอย่างเหมาะสม สำหรับการพัฒนาบุคลากรเพื่อใช้งานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นนั้นก็สามารถให้สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบ โดยแบ่งเขตการรับผิดชอบตามพื้นที่ หรือตามศักยภาพในการดำเนินการเป็นหลัก

จะเห็นได้ว่าภาระการพัฒนาบุคลากรนั้นเมื่อจัดสรรให้แก่สถาบันการศึกษาอย่างมีโครงสร้างที่เหมาะสมแล้วนั้น จะสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากกระทรวงศึกษาจะมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการพัฒนาบุคลากรในทุกมิติ ทำให้องค์การพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐก็สามารถติดตามผลการพัฒนาบุคลากรได้จากกระทรวงศึกษาโดยตรง ทั้งนี้การพัฒนาบุคลากรนั้น ภาครัฐอาจจะให้การสนับสนุนสถาบันการศึกษาทั่วประเทศในเรื่องของการสร้างร่วมมือกับภาคเอกชนในพื้นที่ในการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ของสถาบันการศึกษาได้ด้วย ถ้าในกรณีที่สถาบันการศึกษานั้นต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะจากภาคเอกชนเป็นพิเศษ

อีกบทบาทหนึ่งขององค์การพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐคือ การร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐในการกำหนดโครงสร้างบุคลากรด้านสารสนเทศของภาครัฐเพื่อช่วยให้การจัดสรรบุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมแล้วเข้าไปในหน่วยงานภาครัฐเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้การกำหนดโครงสร้างบุคลากรด้านสารสนเทศนี้จะช่วยลดปัญหาในอดีตที่หลายหน่วยงานภาครัฐประสบอยู่ คือการขาดแคลนบุคลากร และทำให้การพัฒนาระบบสารสนเทศของภาครัฐชะลอตัวลง และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือการแก้ไขปัญหาสมองไหลออกจากหน่วยงานภาครัฐไปสู่ภาคเอกชนหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมและผ่านการทำงานมาจนมีประสบการณ์ดีแล้ว โดยการกำหนดโครงสร้างของบุคลากรนี้จะเป็นเป้าหมายให้แก่กระทรวงศึกษาธิการสามารถกำหนดเป็นเป้าหมายในระดับภูมิภาคและท้องถิ่นให้แก่สถาบันการศึกษาได้ ซึ่งในอดีตไม่เคยมีการบูรณาการการพัฒนาบุคลากรในลักษณะนี้มาก่อน และต้นแบบของการพัฒนาบุคลากรในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารในหนึ่งจังหวัดนั้นจะมีรูปแบบดังต่อไปนี้

สถาบันราชภัฏหรือมหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนอยู่แล้วก็จะรับหน้าที่ในการพัฒนาเจ้าหน้าที่เก็บข้อมูล แปลงข้อมูล และนำเข้าข้อมูล ซึ่งเจ้าหน้าที่ระดับนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการประจำ อาจจะเป็นลูกจ้างชั่วคราวของ อบต. อบจ. หรือจังหวัดได้ ดังนั้น จึงเป็นการสมควร

ที่จะให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหรือราชชมงคลในจังหวัดนั้น รับผิดชอบในการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัยเองให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น โดยอาจจะกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการเรียนรู้ของนักศึกษาในการทำงานให้หน่วยงานภาครัฐ ซึ่งถ้าเป็นลักษณะนี้มหาวิทยาลัยก็สามารถจัดหาบุคลากรด้านนี้ได้อยู่ตลอดเวลา และนักศึกษาที่จบหลักสูตรก็มีโอกาสที่จะได้รับการบรรจุเข้าทำงานหรือช่วยงานแก่หน่วยงานภาครัฐได้มากขึ้น และแนวทางนี้จะช่วยลดปัญหาการทำงานของเยาวชนนอกถิ่นฐานด้วย เนื่องจากนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะได้ปฏิบัติงานอยู่ในภูมิลำเนาของตนเอง และการให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหรือราชชมงคลรับผิดชอบในส่วนนี้จะช่วยลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในส่วนนี้ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏหรือราชชมงคลนั้นมีเครือข่ายความร่วมมือกันอยู่แล้วทั่วประเทศ และเครือข่ายความร่วมมือของมหาวิทยาลัยราชภัฏและราชชมงคลนี้จะช่วยให้การขยายผลการดำเนินการเป็นไปได้อย่างทั่วถึง

ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรที่พัฒนาโปรแกรมและบำรุงรักษาระบบสารสนเทศนั้น ทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏและราชชมงคล ตลอดจนอาชีวศึกษาที่มีสาขาวิชาเรียนด้านช่างคอมพิวเตอร์หรือสาขาที่เกี่ยวข้องในจังหวัดนั้นควรจะรับผิดชอบดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านนี้เป็นหลัก ซึ่งจะทำให้เกิดการจ้างงานแก่นักศึกษาที่จบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรในที่ศาลากลาง และอบจ.ให้ใช้งานระบบสารสนเทศให้เป็นนั้นก็จัดให้มหาวิทยาลัยในระดับจังหวัดหรือระดับภูมิภาคเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนนี้ โดยมหาวิทยาลัยจะต้องทราบถึงแหล่งที่มาของข้อมูล และต้องทำความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงด้านข้อมูลสารสนเทศระหว่างกระทรวงกับหน่วยงานระดับจังหวัด ดังนั้นแนวทางการพัฒนาบุคลากรจึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาบุคลากรให้สามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการเป็นหลัก ซึ่งหน่วยงานที่ควรจะรับผิดชอบด้านนี้คือคณะบริหารจัดการ หรือคณะรัฐศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยนั้น ทั้งนี้หากในจังหวัดนั้นไม่มีมหาวิทยาลัยระดับจังหวัดก็ให้ดูศักยภาพของสถาบันการศึกษาอื่นๆ ในจังหวัดเป็นอันดับแรกถึงจะค่อยหาความช่วยเหลือจากสถาบันการศึกษาในจังหวัดใกล้เคียงต่อไป

4. การสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

สำหรับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ต้องบูรณาการข้ามหน่วยงานมาากนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชนให้ร่วมพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้ครอบคลุมงานหลากหลายประเภทที่ใช้ในการบริหารจัดการ โดยเนื้อหาสาระสำคัญของการบริหารจัดการนั้นจะต้องครอบคลุมการบริหารจัดการข้อมูลตั้งแต่ระดับรากหญ้า เพื่อประมวลผลสรุปให้แก่ส่วนกลาง โดยมีมิติของข้อมูลครอบคลุมหลากหลายด้าน อาทิ ด้านการเกษตร การศึกษา สาธารณสุข การพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และการพัฒนาสังคม และยังรวมถึงการนำข้อมูลภาพถ่ายทางอากาศ หรือภาพถ่ายจากดาวเทียมมาประกอบกรนำเสนอข้อมูลสารสนเทศเชิงพื้นที่ เป็นต้น

จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการบูรณาการระบบสารสนเทศหลายมิตินี้จะต้องมีลักษณะเป็นโมดูล (Module) และสามารถนำโมดูลการทำงานแต่ละส่วนมาประกอบกันได้ อันจะทำให้ระบบสารสนเทศ

ที่นำมาใช้มีความยืดหยุ่นให้แต่ละหน่วยงานเลือกได้ว่าจะใช้งานโมดูลไหนและไม่ใช้งานโมดูลไหนก็ได้ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถดูบทสรุปสำหรับผู้บริหารในเรื่องต่างๆได้ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขข้อมูลในระดับชุมชน เนื่องจากผู้ใช้งานระบบในระดับชุมชนได้นำเข้าข้อมูลมาแล้วโดยไม่ต้องนำเข้าอีกครั้งในระดับจังหวัด และในขณะเดียวกันผู้ใช้งานระบบในระดับท้องถิ่นหรือชุมชนก็สามารถเห็นบทสรุปผู้บริหารได้เช่นกัน

5. การสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสาร

การพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารถือเป็นหัวใจในการพัฒนาระบบสารสนเทศภาครัฐเนื่องจากในการบริหารประเทศในหลายมิตินั้นเป็นการทำงานในลักษณะข้ามหน่วยงาน (Cross Function) ค่อนข้างมาก ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้มีเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานที่ครอบคลุมทั่วประเทศ จึงทำให้การพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารถือว่าเป็นเรื่องที่ต้องกำหนดยุทธศาสตร์อย่างดียิ่งจะสามารถพัฒนาระบบเครือข่ายได้อย่างทั่วถึงและสามารถบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ ในการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐทั้งประเทศเพื่อการบริหารจัดการประเทศนั้นจะต้องครอบคลุมหน่วยงานภาครัฐระดับกระทรวง กรม ที่ส่วนกลาง และหน่วยงานย่อยของภาครัฐในระดับภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น เช่น สำนักงานผู้ว่าราชการจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และสำนักงานสาขาในระดับชุมชน เช่น สาธารณสุขตำบล เกษตรตำบล เป็นต้น

ทั้งนี้การเชื่อมโยงเครือข่ายจะต้องเป็นหน้าที่ของบริษัทโทรคมนาคมที่รัฐบาลไทยสามารถกำกับดูแลได้คือ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท จำกัด (มหาชน) เนื่องจากการเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐหมดทั้งประเทศเป็นโครงการที่ใหญ่มากและจะต้องอาศัยโครงข่ายสารสนเทศเดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งถ้าเป็นเรื่องของสายสัญญาณเดิมนั้น บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จะมีโครงข่ายเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานของกระทรวงมหาดไทยอยู่แล้วทุก อบต. ถึงแม้ว่าจะเป็นโครงข่ายความเร็วต่ำก็ตาม ในขณะที่มีบางส่วนราชการที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลความเร็วสูงของ กสท. ดังนั้นจึงควรให้ทั้ง ทีโอที และกสท. ร่วมมือกันในการวางเครือข่ายสื่อสารให้แก่หน่วยงานภาครัฐทั้งหมด ในเรื่องของการพัฒนาระบบเครือข่ายนั้น ควรให้สถาบันการศึกษาที่มีหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสื่อสารเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเนื่องจากนักศึกษาเหล่านี้จะได้มีโอกาสในการเรียนรู้และฝึกฝน จนเมื่อจบการศึกษาแล้วก็สามารถรับงานในการพัฒนาหรือบำรุงรักษาสายสื่อสารที่ได้พัฒนาไว้แล้วด้วย และในขณะเดียวกันสถาบันการศึกษาก็สามารถนำเอาเทคโนโลยีเหล่านี้มาทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีที่เป็นของประเทศไทยเอง อันจะทำให้การพัฒนาเครือข่ายสื่อสารในอนาคตไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีของต่างประเทศไปตลอด และยังจะทำให้ต้นทุนการขยายเครือข่ายในอนาคตลดลงด้วย

ทั้งนี้การเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน่วยงานทั่วประเทศนั้น จำเป็นต้องมีการรวมศูนย์ข้อมูลเพื่อประมวลผลข้อมูลสำหรับการใช้งานในแต่ละระดับของการบริหาร เช่น ข้อมูลในมิติต่างๆที่เก็บมาจากชุมชนก็ควรจะมีการรวมศูนย์ที่องค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อมีการประมวลผลเพื่อการบริหาร

จัดการระดับตำบลและมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับตำบลเพิ่มเติมแล้ว ก็ส่งต่อมายังศูนย์ข้อมูลในระดับจังหวัด ซึ่งสามารถตั้งอยู่ที่ศาลากลางหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสองที่ก็ได้ เพื่อประมวลผลข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการระดับจังหวัด และส่งเข้ามาที่ศูนย์ข้อมูลระดับกรม เพื่อประมวลผลข้อมูลในภาพรวมเพื่อการบริหารจัดการในระดับชาติต่อไป

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นความเป็นไปได้ในการสร้างความร่วมมือในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการบริหารจัดการของประเทศที่ไม่จำเป็นต้องให้ภาครัฐดำเนินการแต่เพียงฝ่ายเดียว การพัฒนาในหลายๆ เรื่องที่จะเกิดขึ้นต่อไปอนาคต ก็สามารถเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างใกล้ชิดในลักษณะที่เป็นพันธมิตรความร่วมมือในการพัฒนาที่เรียกว่า Public Private Partnership

สรุป

รูปแบบของพันธมิตรความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public Private Partnership) ควรเน้นสามประเด็นสำคัญในการร่วมมือเพื่อที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาการบริหารจัดการของประเทศในมิติอื่นๆ ต่อไป

1. การมีความร่วมมืออย่างโปร่งใส (Transparent Partnership)

เนื่องจากการพัฒนาระบบสารสนเทศ e-Government ในการบริหารจัดการประเทศในหลายมิติเป็นเรื่องใหญ่และจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมในวงกว้างเป็นอย่างมาก ดังนั้นการที่ภาครัฐดำเนินการเองทั้งหมดอาจจะไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างสมบูรณ์ ประเด็นสำคัญที่ต้องทำความเข้าใจก่อนอื่นคือการบริหารจัดการประเทศนั้น ถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานภาครัฐดำเนินการอยู่แล้ว แต่ความต้องการโดยส่วนใหญ่ของประเทศนั้นมาจากทางภาคเอกชน ทั้งนี้ภาคเอกชนนั้นหมายรวมถึงปัจเจกบุคคลที่มีความต้องการใช้บริการของภาครัฐด้วย ดังนั้นถือว่าภาคเอกชนเป็นผู้มีส่วนได้เสียหลักในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการทำงานของภาครัฐ และควรจะต้องให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องสามารถพัฒนาไปได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Quick Win)

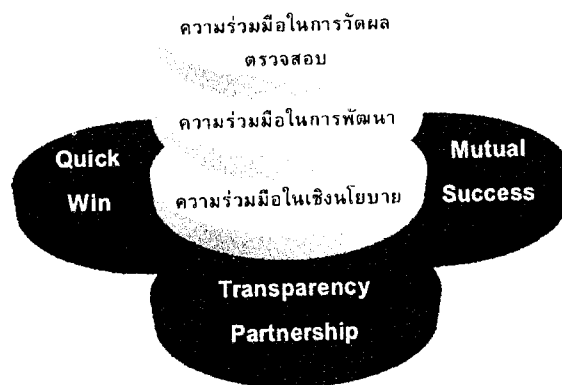
เป็นการนำนโยบายที่มีอยู่มาทำให้เกิดเป็นผลสำเร็จอย่างรวดเร็วสามารถปฏิบัติได้จริง จะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างต้นแบบให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยความสำเร็จที่เกิดขึ้นนั้น ไม่จำเป็นต้องยิ่งใหญ่ แต่ต้องมีน้ำหนักมากพอที่จะก่อให้เกิดกระแสการสนับสนุนการพัฒนาไปยังส่วนอื่นๆต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาจำเป็นต้องให้เกิดความสำเร็จต่อเนื่องอยู่เรื่อยๆ จึงจะช่วยให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา

3. การมีส่วนร่วมในความสำเร็จร่วมกัน (Mutual Success)

เป็นการที่ผู้มีส่วนได้เสียมีส่วนในความสำเร็จที่ได้ร่วมกันสร้างขึ้นโดยความสำเร็จนั้นก็ประสบความสำเร็จที่มีความเป็นเอกภาพร่วมกัน ซึ่งกรอบความคิดนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนายุทธศาสตร์เป็น

อย่างยิ่งเนื่องจากการมีส่วนร่วมในความสำเร็จจะเป็นปัจจัยดึงดูดให้แต่ละภาคส่วนมีความตั้งใจที่จะดำเนินการให้เกิดเป็นผลสำเร็จผลสัมฤทธิ์อย่างเต็มที่ และการมีส่วนร่วมในความสำเร็จนี้จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำที่จะเกิดขึ้น และยังมีผลที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนด้วย เนื่องจากความสำเร็จนั้นกระจายไปสู่วงกว้างมิได้จำกัดอยู่ในวงแคบเท่านั้น ทำให้มีแรงกระตุ้นและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ซึ่งรูปแบบของพันธมิตรความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Public Private Partnership) สามารถนำเสนอในลักษณะของภาพที่เข้าใจง่ายๆ เรียกว่า “Public Private Partnership Foundation” ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 Public Private Partnership Foundation

เอกสารอ้างอิง

- กษิติธร ภูภราดัย, สิรินทร ไชยศักดิ์. (๒๕๕๗). กรอบแนวคิดและความเป็นมาของความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ (Digital Divide). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- ทวีศักดิ์ กอนันต์กุล. (๒๕๕๗). ยุทธศาสตร์ไอซีทีของประเทศไทย. นนทบุรี: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน กพ., ๑-๕๖.
- _____. (๒๕๕๗). ปัญหาเรื่องระบบข้อมูลของภาครัฐ : ประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การศึกษาวิจัยเรื่องโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลของภาครัฐ. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๕). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (๒๕๔๕). *แผนแม่บทการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- _____. (๒๕๔๕). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ ๒๕๔๔-๒๕๕๓ ของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และคนอื่นๆ. (๒๕๔๗). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- อุทัย เลหาวิเชียร. (๒๕๔๓). *รัฐประศาสนศาสตร์ : ลักษณะวิชาและมิติต่างๆ*. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- เอกสารรายงานอันดับความพร้อมของประเทศในการพัฒนาเป็นประเทศอิเล็กทรอนิกส์ (2006), *The e-readiness rankings*. [n.d.]. London: The Economist Intelligence Unit Limited.
- A Blueprint for Successful E-government Implementation*. Association for Federal Information Resource Management. (n.d.). Retrieved May 1, 2007 from <http://www.affirm.org>.
- Amitai Etzioni. (1969). Mixed-Scanning: A Third Approach to Decision-Making, *Public Administration Review* 27(5), 358-392.
- Babbage, C. (1972). *On the economy of machinery and manufacturers*, London : Frank Cass & Co.
- Carl, J. Friedrich. (1963). *Man and His Government*. New York: McGraw-Hill.
- Chester Barbard. (1938). *The Functions of the Executive*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- David Easton. (1953). *The Political System: an inquiry into the state of political science*. New York: Knopf.
- Fang, Z. (2002). E-Government in Digital Era : Concept, Practice, and Development, *International Journal of Comput*, 10(2), 1-22.
- Grabow, B. and Druke H. and Siegfried C. (2002). *Factors for success for local community e-government*. Berlin: German Institute of Urban Affairs.
- Harold D. Lasswell and Abraham Kaplan. (1970). *Power and Society*. New Haven, Con.: Yale University Press.
- Lau, Edwin. (2004). Strategic Implementation of E-Government in OECD Countries : Major Challenge. Paper for the 12th NISPAcee Annual Conference, 13-15 May 2004.
- NECTEC. (2001). *National Information Technology Policy*. Paper for APT ICT Compendium 2002.
- Policy Analysis in Political Science*. (1970). Chicago : Markha.

Problems and Priorities of E-Government Development : Foreign and Domestic Experience. (n.d.).

Retrieved May 1, 2007, from www.kmu.gov.ua/control/cn/publish/printable_article.

Thomas, R. Dye. (1972). *Understanding Public Policy.* (3 rd ed). Englewood Cliffs; Cliffs, N.J.:

Prentice-Hall.

Waseda University Institute of e-Government. (2006). *2006 World e-Government Ranking by Waseda*

University Institute of e-Government, Tokyo. Retrieved May 1, 2007, from
http://www.obigiti.waseda.ac.jp/e_gov/.

